

Yerel Çe?itlerin Kay?t Alt?na Al?nmas?, Üretilmesi ve Pazarlanmas?na Dair Yeni Yönetmelik Yay?mland?

24 Eyl 2019

Türkiye'deki tarla bitkileri, ba?-bahçe bitkileri ve di?er bitki türlerine ait yerel çe?itlerin korunmas?n? sa?lamak ve genetik erozyonlar?n? engellemek amac?yla Yerel Çe?itlerin Kay?t Alt?na Al?nmas?, Üretilmesi ve Pazarlanmas?na Dair Yönetmelik ("Yönetmelik") yay?mland?. Yerel çe?itlerin kay?t alt?na al?nmas?, tohumluklar?n?n ço?alt?m?, pazarlanmas?, idamesi ve sürdürülebilir kullan?m? ile ilgili kurallar getiren yönetmelik, ticareti yap?lacak yerel çe?it tohumluklar?n?n üretimi, bunlar?n piyasaya arz? ve bu konudaki denetimlere ili?kin usul ve esaslar? kapsamakta.

3 Eylül 2019 tarihli ve 30877 say?l? Resmî Gazete'de yay?mlanan Yönetmelik yay?m tarihi itibariyle yürürlü?e girdi. 19 Ekim 2018 tarihli ve 30570 say?l? Resmî Gazete'de yay?mlanan eski Yerel Çe?itlerin Kay?t Alt?na Al?nmas?, Üretilmesi ve Pazarlanmas?na Dair Yönetmelik ise Yönetmelik'in yürürlü?e girdi?i tarihte yürürlükten kalkt?.

Yönetmelik kapsam?nda "yerel çe?it", milli çe?it listesinde kay?tlı? çe?itlerden farklı? olmak üzere, genetik erozyon tehdidi alt?nda bulunan,

- belirli bir co?rafi bölgede geleneksel olarak yeti?en tohumlar ve
- yeti?ti?i bölgenin co?rafi ?artlar?na adaptasyon sa?lam?? bitki türlerinin klon ve popülasyon gruplar?

olarak tan?mlanmaktadır.

Kay?t alt?na al?nm?? yerel çe?itler ile ilgili i?lemler Tar?m ve Orman Bakanl???'nın ("Bakanl?k") izni ile gerçekleştirilecek olup yerel tohumlar kamu mal? olarak nitelendirilmittir. Ancak men?e bölgesinde olmak ?art?yla, gerçek ki?ilerin ihtiya? miktarlar? kadar tohumluk üretimi ve kendi aralar?ndaki tohum takaslar?nda Bakanl?k izni aranmaz.

Ba?vuru ve inceleme

Gerçek ve tüzel ki?iler elinde bulunan yerel tohumluklar?n örne?ini en yak?n?ndaki il veya ilçe müdürlü?üne ya da ara?t?rma enstitüsüne ön ba?vuru formu ile teslim ederler.

- Yerel Çe?it Kay?t Listesi'ne kaydettirme ba?vurusu ?u çe?itler için mümkün de?ildir:
- Bitki Çe?itlerinin Kay?t Alt?na Al?nmas? Yönetmeli?ine göre yay?mlanan kay?t listelerinde yer alan ve Bakanl?k kay?t listelerinde yer alan veya bu listelerden ç?kar?lan çe?itler
- Yeni Bitki Çe?itlerine Ait Islahç? Haklar?n Korunmas?na İli?kin Kanun kapsam?nda koruma alt?na al?nan veya koruma alt?na al?nmas? amac?yla ba?vurusu yap?lan çe?itler.
- Kay?t alt?na al?nan yerel çe?itlerin tohumluklar? men?e bölgesindeki Bakanl???n ilgili kurulu?u veya ara?t?rma enstitüsünce üretilip pazarlan?r.
- Yerel Çe?it Kay?t Listesi'nin ilan?ndan sonra 30 gün içinde, üçüncü ki?iler taraf?ndan, yeni yap?lan kay?t i?lemlerine kar?? itirazda bulunulabilir. Yerel Çe?it Kay?t Komitesinin yapt??? de?erlendirme sonucunda verdi?i karar kesindir.

Tohumluk üretimi

- Yerel tohumluklar?n üretimi TAGEM taraf?ndan yay?mlanacak uygulama talimat?na göre yap?l?r.
- Bir men?e bölge için kay?t alt?na al?nm?? yerel çe?ide ait tohumluklar ancak o bölgede üretilebilir.

Etiketleme ve pazarlama

- Yerel Çe?it Kay?t Listesinde yer alan tohumluklar ambalajl? ve etiketli halde men?e bölgesinde üretilir ve yerel çe?it sertifikas? ile pazarlan?r.
- Pazarlama için Bakanl???n ilgili kurulu?u ile TAGEM aras?nda protokol yap?l?r.
- Paketlenen tohumluklar?n ambalajlar?nda, paketlenmeyen tohumluklar?n etiketlerinde:
 - "Bu çe?it yerel çe?ittir" ibaresi ve
 - Bakanl?kça tasarlanan logo

bulunur.

- Etiketler di?erlerinin yan? s?ra:
 - Parti numaras?n?
 - Üreticinin ad? veya adresi ya da tan?t?c? logosunu
 - Tohumun türünü
 - Men?e bölgesini
 - Çe?idin ismini
 - Üretici taraf?ndan verilen parti numaras?n?
 - Net veya brüt a??rl?k veya tohumluk say?s?n?
 - Bitki pasaportuna tabi olan türlerde, söz konusu etiketlerde bitki pasaportunda bulunmas? gerekli zorunlu bilgileri

içerir.

- Yerel çe?it sahibi ara?t?rma enstitüsünce üretilen yerel tohumluklar?n sat???ndan elde edilecek gelirin tamam?, ara?t?rma enstitüsünün döner sermayesine aktar?l?r.

Denetim

- Yönetmelik çerçevesinde tohumluk olarak üretilen ve pazarlanan tohumluklar?n yönetmeli?e uygun olup olmad??? Bitkisel Üretim Genel Müdürlü?ü taraf?ndan belirlenecek Tohumluk Kontrolörleri taraf?ndan denetlenir.
- Bu Yönetmelik kapsam?nda üretilen yerel çe?itlerin, Milli Çe?it Listesi, Alt Liste, Standart Tohumluk Çe?it Listesi, Meyve ve Asma Çe?it Listesi, Süs Bitkileri Çe?it Listesi gibi kay?t listelerinde yer alan bir çe?it oldu?unun tespit edilmesi halinde, söz konusu çe?it Yerel Çe?it Kay?t Listesinden silinir.

Yönetmelik'in tam metnine bu [link](#)ten ula?abilirsiniz.

Related Attorneys

- [I?IK ÖZDO?AN, LL.M.](#)
- [EZG? BAKLACI GÜLKOKAR, LL.M.](#)
- [MERVE ALTINAY ÖZTEK?N](#)